

Rechten van de patiënt

(KB 22/08/02)

In het Belgisch Staatsblad van 26 september 2002 verscheen de wet van 22 augustus 2002 – wet betreffende de rechten van de patiënt.

In de wet op de patiëntenrechten staan volgende rechten:

Recht op kwaliteitsvolle dienstverlening

U hebt recht op kwaliteitszorg in functie van de beschikbare medische kennis en technologie. Die zorg moet worden verstrekt met respect voor de menselijke waardigheid en de autonomie van elke patiënt. De wet verbiedt elk onderscheid op basis van sociale klasse, nationaliteit of inkomen.

Recht op vrije keuze van de zorgverstrekker

U kan zelf een zorgverstrekker kiezen, ook wanneer uw huisarts u bijvoorbeeld doorverwijst naar een collega of naar een specialist. U kan ook een tweede zorgverstrekker raadplegen, bijvoorbeeld om een tweede advies te vragen. U kan uw keuze ook herzien.

Recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Geen enkele informatie over uw gezondheidstoestand kan worden meegedeeld aan derden, tenzij dit uitdrukkelijk bij wet is voorzien. Zonder uw toestemming mag niemand aanwezig zijn bij een behandeling of onderzoek die hiervoor niet strikt nodig is.

Recht op informatie

Welke informatie?

- Over uw gezondheidstoestand (te verwachten evolutie, mogelijke behandelingen,...)
- Over een voorgestelde behandeling (risico's, kosten, alternatieven,...)

U kan altijd iemand vragen om met u mee te gaan (een vriend of familielid) als u denkt dat u niet alles zal verstaan.

U wil geen informatie...

U hebt het recht om niet geïnformeerd te worden, behalve indien dit een ernstige bedreiging vormt voor uw gezondheid of die van anderen (bijvoorbeeld over een besmettelijke ziekte).

De zorgverstrekker kan informatie weigeren...

De zorgverstrekker kan uitzonderlijk en tijdelijk informatie weigeren wanneer hij meent dat deze informatie een ernstige bedreiging vormt voor uw gezondheid.

In dat geval moet hij

- een andere zorgverstrekker raadplegen,
- de redenen voor zijn beslissing noteren in uw patiëntendossier,
- de vertrouwenspersoon die u eventueel hebt aangeduid inlichten.

Recht op toestemming

Zonder uw toestemming kan geen enkele behandeling worden gestart of verdergezet.

Hoe toestemming geven?

De toestemming moet mondeling en ondubbelzinnig worden gegeven nadat u grondig geïnformeerd werd. Ze kan worden opgeschreven in uw patiëntendossier. U kan ook een voorwaardelijke toestemming geven (bv. het stopzetten van chemotherapie wanneer ze niet werkt).

Indien u een behandeling weigert of uw toestemming intrekt

Uw weigering of de intrekking van toestemming moet te allen tijde worden gerespecteerd. U kan op elk moment uw beslissing herzien.

De zorgverstrekker moet u uitleggen welke de gevolgen kunnen zijn van uw weigering. Hij moet u een mogelijk alternatief voorstellen of u doorverwijzen naar een andere zorgverstrekker.

In spoedgevallen

De zorgverstrekker zal rekening houden met uw eventuele eisen. Indien het onmogelijk is om uw toestemming of die van uw vertegenwoordiger te vragen, moet de arts alle noodzakelijke behandelingen instellen. Zodra mogelijk is moeten de rechten op informatie en toestemming worden gerespecteerd.

Rechten in verband met het patiëntendossier

U hebt recht op een patiëntendossier dat zorgvuldig wordt bijgehouden en veilig wordt bewaard. Er kunnen meerdere dossiers bestaan (bij uw huisarts, in het ziekenhuis, bij de tandarts,..).

U hebt het recht om dit dossier te lezen. U kan ook een vertrouwenspersoon (zorgverstrekker of niet) aanduiden die het dossier samen met u of in uw plaats kan inkijken. U kan tegen kostprijs een kopie aanvragen van heel of een gedeelte van uw dossier. Uw aanvraag moet binnen de vijftien dagen worden mogelijk gemaakt.

Dit inzagerecht is niet absoluut

- U mag geen gegevens over derden (andere personen dan u zelf) lezen, noch persoonlijke nota's van de arts.
- De zorgverstrekker kan inzage weigeren van gegevens waarvan hij oordeelt dat ze een ernstig gevaar voor uw gezondheid kunnen opleveren. In

dat geval kan alleen een ander door u aangeduid zorgverstrekker het dossier lezen.

Recht om klacht in te dienen

Indien u niet tevreden bent over de geleverde diensten of klachten hebt over een zorgverstrekker, kan u terecht bij de ombudsdienst.

Recht op pijnbestrijding

Zorgverstrekkers behoren ervoor te zorgen dat de patiënt hulp krijgt om zijn pijn te voorkomen. Zij moeten ook de patiënt zijn pijn evalueren, behandelen en verzachten

Hoe uw rechten uitoefenen?

Als u meerderjarig bent, kan u zelf voor uw rechten als patiënt opkomen.

Vertegenwoordiger - vertrouwenspersoon

Maar wat als u niet langer bekwaam bent om die rechten uit te oefenen, bijvoorbeeld in geval van een coma, na een verdoving, dementie...

Wacht niet tot het zover is, maar neem nu reeds uw voorzorgen door een vertegenwoordiger aan te duiden voor het geval zich later een dergelijke situatie zou voordoen.

Wat moet u doen?

- Kies een meerderjarige persoon die u vertrouwt om in uw naam uw rechten uit te oefenen.

- Maak een document met daarin de naam van die vertrouwenspersoon en de datum. U en de vertegenwoordiger moeten dit document tekenen.
- Vermeld in dit document wat u precies verwacht van uw vertegenwoordiger en eventuele specifieke eisen.
- Geef een kopie van dit document aan de vertegenwoordiger en aan uw behandelende arts.

U kan via dezelfde procedure te allen tijde de aanduiding van een vertegenwoordiger intrekken.

Indien u geen vertegenwoordiger hebt aangeduid In dat geval zal u, wanneer u zelf niet meer bekwaam bent om uw rechten uit te oefenen, vertegenwoordigd worden door uw echtgenoot of samenwonende partner en, bij gebrek daaraan, door een meerderjarig kind, door uw ouders of een meerderjarige broer of zus.

Indien er geen vertegenwoordiger is of geen overeenstemming kan bereikt worden, dan beslist de zorgverstrekker in uw plaats. Hij moet in dat geval overleg plegen met collega's.